

Буџетски Трошења - Централна власт
Период 01.01.2018 година до 31.01.2018

Март, 2018

Општи информации за
ЦЕА

Лого:

Адреса:

ЦЕНТАР ЗА ЕКОНОМСКИ АНАЛИЗИ (ЦЕА)

бул. Јане Сандански 63/3,

1000 Скопје, Македонија

тел.: + 389 (0)2 24 44 766

моб.: + 389 71 310 974

ЕДБ: 4030003479278

РБ: 5763061

-
Сметка:

Стопанска Банка АД Скопје

број на сметка: 200000856268559

веб-страница и
е-пошта:

www.cea.org.mk

www.mkbudget.org

info@cea.org.mk

Буџетски Трошења - Централна власт

Период 01.01.2018 година до 31.01.2018

Резиме

Капиталните расходи за месец Јануари 2018 год. имаат стапка на реализација од 1% што е за 7 процентни поени (п.п.) пониска од рамномерните 8%.

Стапката на реализација на ставката – **други трансфери** во месец Јануари 2018 година изнесува 5,8% - вредност која е за 2,2 процентни поени пониска од претпоставените рамномерни 8%.

Месечна стапка на реализација на **расходите за стоки и услуги** до 31 ви Јануари 2018 година изнесува 3,8%, и е за 4,2 процентни поени под претпоставената рамномерна месечна реализација од 8%.

Вкупните даноци за месец Јануари 2018 година ја следат нивната вообичаена месечна динамика. Стапката на реализација на оваа ставка до 31.01.2018 изнесува 7,2% што претставува 0,8 процентни поени пониска од претпоставените рамномерни 8%.

Стапката на реализација на **данокот на добивка** до 31.01.2018 година изнесува 4,8%, што е за 3,2 п.п. пониска од рамномерните 8%.

Месечната стапка на реализација на ставката социјални трансфери кон **Агенција за вработување** (вклучително и надоместоци за невработените, расходи за мерките за вработување и сл.) до крајот на првиот месец годинава изнесува 5,3%, и е за 2,7 процентни поени под претпоставената рамномерна месечна реализација од 8%.

Месечната реализација на **буџетскиот дефицит** на крајот од месец Јануари 2018 година изнесува 3,1%, што претставува 4,9 процентни поени помала реализација од претпоставените рамномерни од 8%.

Месечната стапка на реализација на ставката **државни записи** на крајот од месец Јануари 2018 година изнесува 16,8% што е за 8,8 процентни поени повисока од рамномерните 8 % за овој месец.

Реализација на ставката **странски заеми** за месец Јануари 2018 година изнесува скоро 87% што е за околу 79 процентни поени повисока од претпоставените рамномерни 8%, како резултат на издавањето на Еврообврзницата во износ од 500 милиони евра.

Трошењето од централниот буџет

Мониторинг на буџетските трошења на централно ниво-мониторинг и анализа на месечните извештаи кои ги објавува Министерството за финансии на РМ за извршување на буџетот

Мониторингот е направен врз основа на креирана база на податоци (од податоци од месечни/квартални извештаи од Извршување на Буџет 2008-2018 год.) преку што се утврдени главните трендови и сезонски ефекти во политичките и економските циклуси и разликите во буџетските трошења во тековниот период, и нивно споредување со минати периоди. Целта на испитувањето на движењето на посебни позиции на приходи/расходи во буџетот за претходниот период (претходните изборни циклуси) претставува основа да се види шаблонот по кој се менуваат зголемуваат/намалуваат определени буџетски позиции пред и за време на избори. Ова понатаму ќе ни овозможи споредба на истите со тековните движења на буџетските приходи и расходи и со извесна доза на внимание предвидување на движењето на истите во изборниот процес кој доаѓа.

Анализата на национално ниво е базирана на официјално достапните податоци за буџетските ставки од месечните извештаи за извршување на буџетот¹. Нашата цел е блиску да го следиме движењето на селектирани ставки кои вообичаено се поврзуваат со политичкиот и економскиот циклус.

За секоја од буџетските приходи и расходи во буџетот кои се дел од мониторингот е креирана база на податоци во која се следи:

- Реализација на буџетот, во проценти на месечна и на квартална основа.
- Кумулативна реализација на буџет, во проценти на месечна и на квартална основа.
 - Апсолутно извршување на буџетот на месечна и квартална основа
- Рамномерност во извршувањето на буџетот на месечно и квартално ниво со цел да се видат отстапувањата од месечниот/кварталниот просек
- Отстранување на сезонскиот ефект од движењето на буџетските ставки (приходи и расходи) и претставување на истиот со посебна линија на графичките прикази (“сезонски фактор” кај кварталните прикази и “месечни

¹ Податоците за планираниот буџет по одредените ставки се земени од првичниот донесен буџет за 2018 год

фактори” кај месечните прикази на податоците) со цел појасно да се видат движењата на определени приходи и расходи кои евентуално произлегуваат од дискрециони одлуки, а не врз основа на сезонски ефекти. За секоја од посебните буџетски ставки е пресметан и мониториран и трендот кој го следат истите.

Буџетските позиции кои се дел од мониторингот опфаќаат:

Јавни приходи : вкупни даноци, ДДВ, данок на добивка, административни такси и глоби, персонален данок на доход.

Јавни расходи : Капитални расходи, плати и надоместоци, стоки и услуги, здравствена заштита, расходи за пензии, парични надоместоци за невработени, и категоријата други трансфери која вклучува и трансфери кон ЕЛС, субвенции за земјоделството.

Финансирање на дефицит : движење на дефицит/суфицит, државни записи и странски заеми.

Во анализата која ќе следи ќе бидат презентирани генерални заклучоци и само селектирани графички прикази кои ги потврдуваат нашите констатации, имајќи ја предвид обемноста на базата на податоци и информациите кои невозможно во целост да се презентираат во ограничениот простор на овој извештај.

Напомена: Со цел појасно претставување на движењето на определените расходи/приходи во дел од графици (може да се види со права хоризонтална црвена линија) е прикажано рамномерното ниво (изразено во %) доколку определена буџетска ставка би се реализирала рамномерно на месечно/квартално ниво во текот на годината. Ова претставува визуелно погоден графички приказ за да се спореди и утврди во кои периоди има значајно поголемо/помало реализирање на определените приходи/расходи од рамномерно утврденото.

Во делот на графичките прикази на месечно ниво со црвена линија () е прикажан сезонскиот фактор, односно вообичаеното/сезонско движење на определен приход/расход (следен во периодот од 2008 година до сега).

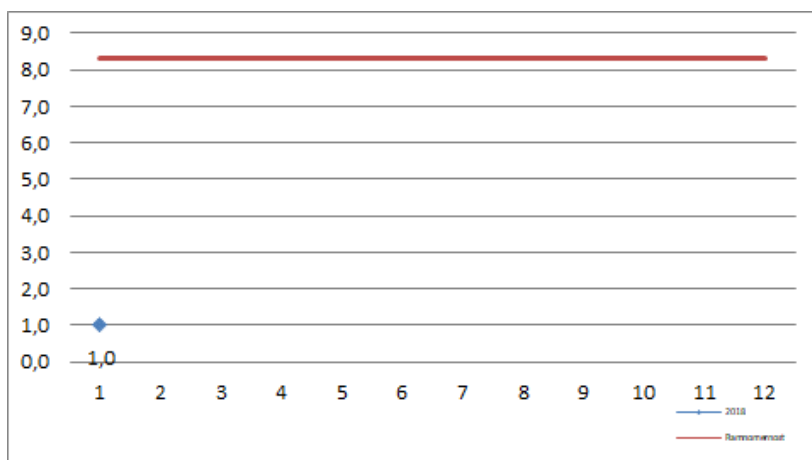
Месечни Фактори - сезонски фактор на движење на месечно ниво на секоја од разгледуваните буџетски ставки од месечните извештаи за извршување на буџетот е прикажано со црвена линија (—) се гледа вообичаеното/сезонско движење на определен приход/расход (следен во периодот од 2008 година до сега),

Приходи/Расходи за месецот – динамика на движење на месечните приходи/расходи од извршувањето на буџетот спореден со вообичаените сезонски движење на истиот приход/расход, е прикажано со сина линија-

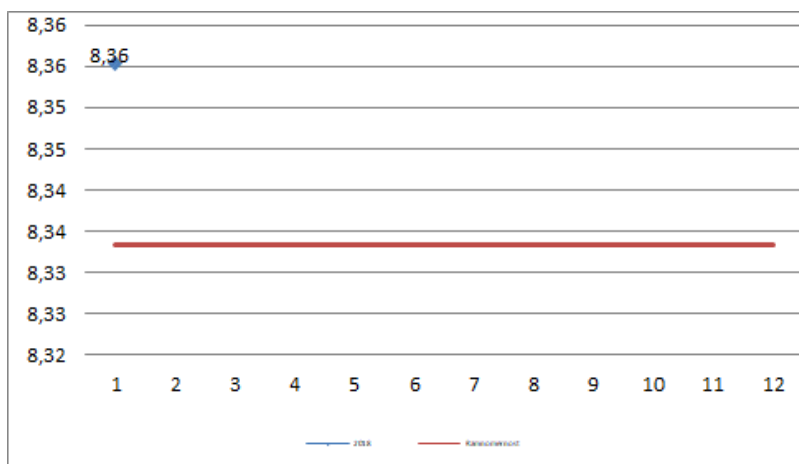
Капитални расходи

Капиталните расходи претставуваат една од главните ставки одговорни за растот во една економија. За месец Јануари 2018 година стапката на реализација на оваа ставка изнесува 1% што е за 7 процентни поени пониска од рамномерните 8%.

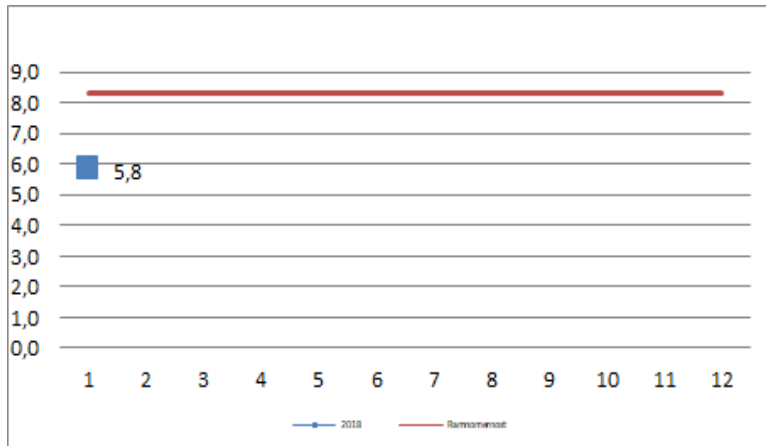
Социјална помош

Анализата на рамномерноста на реализирање расходите за социјална помош покажува дека овие расходи имаат циклично движење. Месечната стапка на реализација на оваа ставка за месец Јануари 2018 година изнесува 8,4% и е за 0,4 процентни поени повисока од претпоставената рамномерна реализација од 8%.

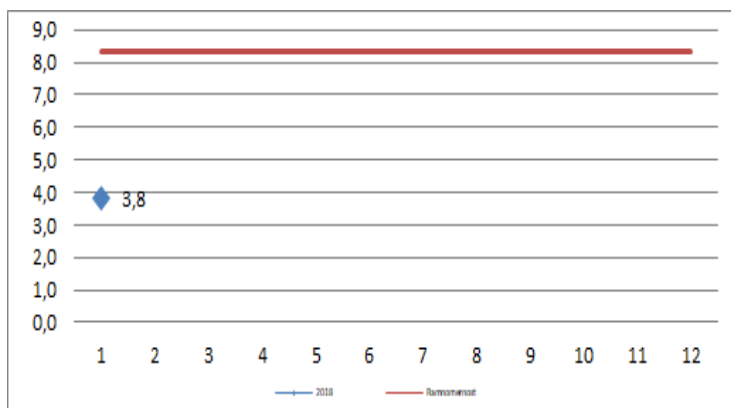
Други трансфери

Месечната стапка на реализација на ставката – други трансфери за месец Јануари 2018 година изнесува 5,8%, и е за 3,2 процентни поени пониска од рамномерната месечна реализација која изнесува 8%.

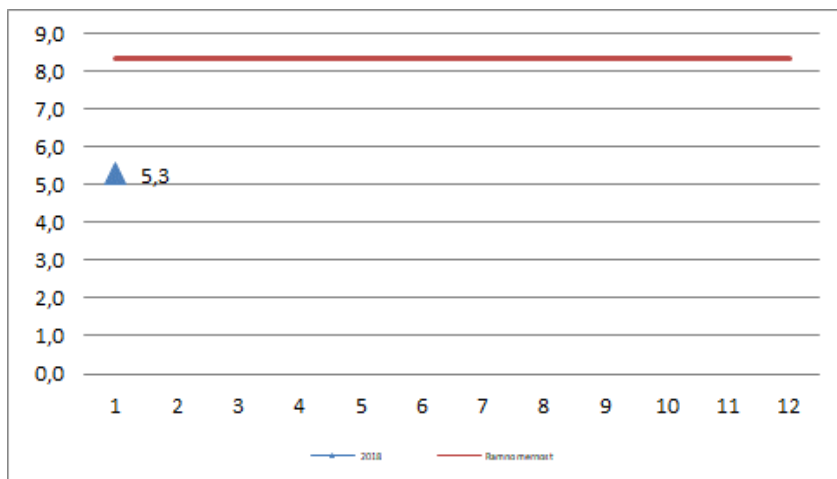
Стоки и услуги

Месечната стапка на реализација на расходите за стоки и услуги за месец Јануари 2018 година изнесува 3,8%, и е за 4,2 процентни поени под претпоставената кумулативна рамномерна месечна реализација од 8%.

Агенцијата за вработување (расходи)

Стапка на реализација на ставката социјални трансфери кон Агенција за вработување (вклучително и надоместоци за невработените, расходи за мерките за вработување и сл.) за месец Јануари 2018 година изнесува 5,3%, и е за околу 2,7 процентни поени под претпоставената рамномерна реализација од 8%.

Буџетски дефицит/суфицит

Стапката на реализација на буџетскиот дефицит за месец Јануари 2018 година изнесува 3,1%, што преставува 4,9 процентни поени помала реализација од претпоставените рамномерни 8%.

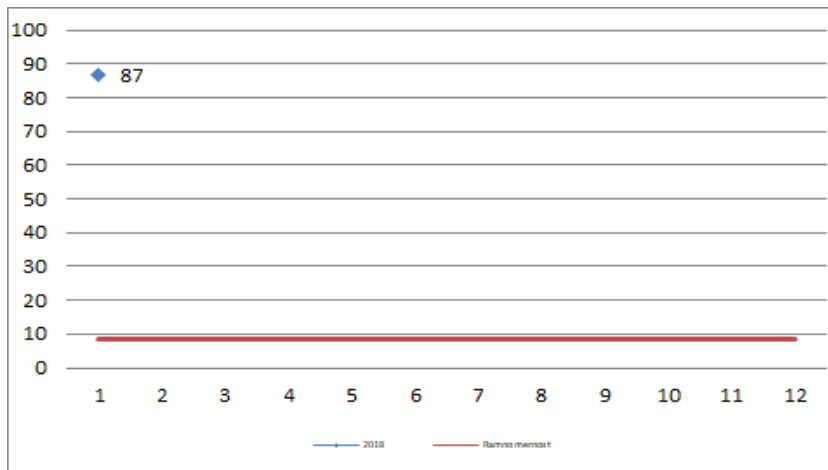

Државни записи

Државните записи се основните инструменти на Владата/државата преку кои го финансира дефицитот на домашниот финансиски пазар. Реализацијата на оваа ставка за месец Јануари 2018 година изнесува 16,8% што претставува за 8,8 процентни поени поголема од рамномерните 8%.

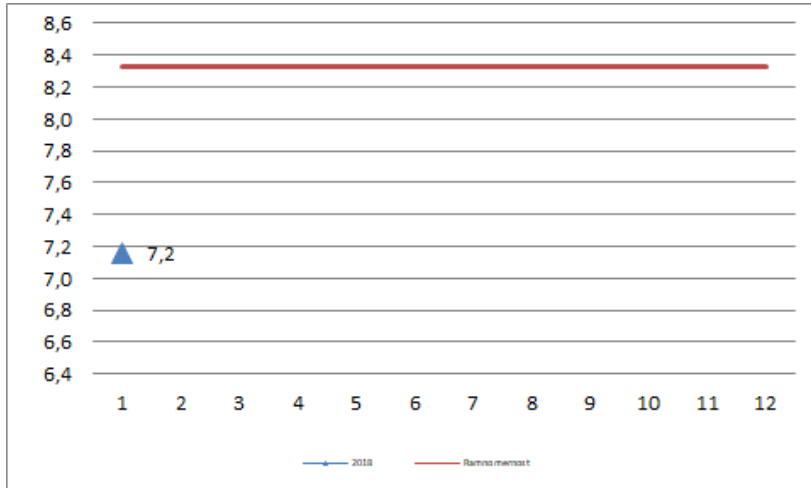
Странски заеми

Странските заеми се уште еден извор на финансирање на дефицитот и потребата за финансиски средства на државата. При толкувањето на податоците на оваа ставка треба да се има предвид нејзината изразена цикличност во реализацијата во зависност од периодот во кој е земен странскиот заем и неговиот износ. За месец Јануари 2018 година стапката на реализација на оваа ставка изнесува скоро 87% што е за околу 79 процентни поени повисока од претпоставените рамномерни 8%, како резултат на издавањето на Еврообврзницата во износ од 500 милиони евра.

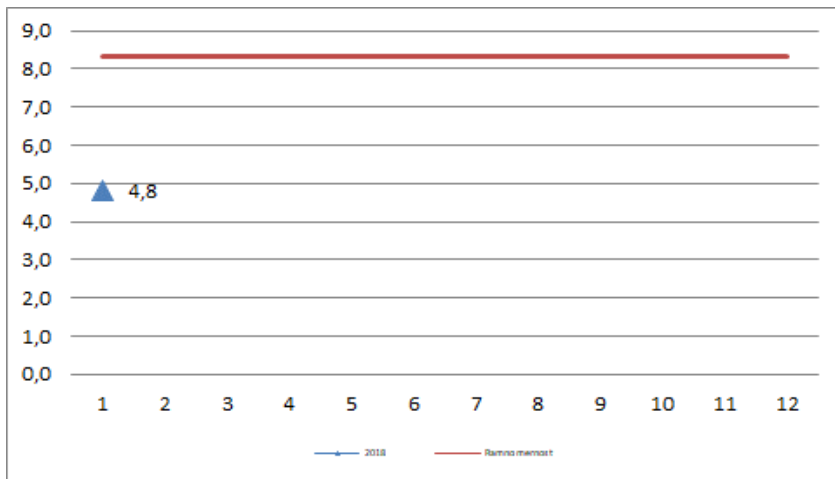
Вкупни приходи од Даноци

Вкупните даноци до месец Јануари 2018 година ја следат нивната вообичаена месечна динамика. Стапката на реализација на оваа ставка за месец Јануари 2018 изнесува 7,2% што претставува 0,8 процентни поени пониска од претпоставените рамномерни 8%.

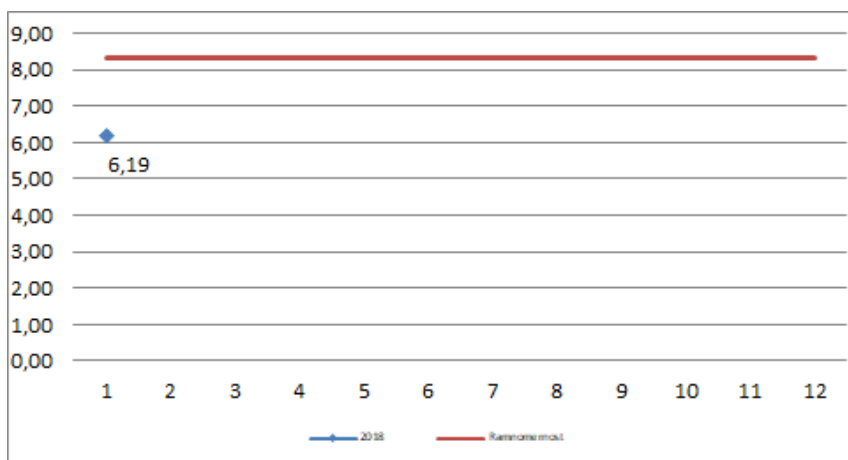
Данок од добивка

Месечната стапка на реализација на данокот на добивка за Јануари 2018 година изнесува 4,8%, што е за 3,2 п.п. пониска од рамномерните 8%.

Персонален данок на доход

Месечната стапка на реализација на персоналниот данок на доход за Јануари 2018 година изнесува 6,2% , што е за 1,8 процентни поени помалку од претпоставените рамномерни 8%.

Административни такси и глоби (приходи)

Кумулативната реализацијата на приходите од административни такси и глоби до 31.01 2018 година изнесува 7%, што претставува за 1 процентен поен пониска реализација од рамномерните 8%.

